

МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ФАКУЛЬТЕТ МИСТЕЦТВА І ДИЗАЙНУ

Кафедра музичного мистецтва та звукорежисури

Кафедра мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Ректор, професор
Громовенко К. В.

«07» липня 2023 р.

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

зі спеціальності 034 – Культурологія

для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти

ступеня доктора філософії

Галузь знань: 03 «Гуманітарні науки»

Спеціальність: 034 «Культурологія»

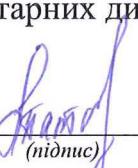
Освітньо-наукова програма: «Культурологія»

Одеса – 2023

Програма вступного випробування з Культурології для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ступеня доктора філософії. Одеса: МГУ, 2023.

Розробники:

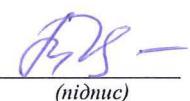
Татарнікова А. А., доктор мистецтвознавства, доцент, в. о. завідувача кафедри мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін Міжнародного гуманітарного університету

(підпись)

/А. А. Татарнікова/
(прізвище та ініціали)

Каплун Т. М., кандидат мистецтвознавства, доцент, завідувачка кафедри музичного мистецтва та звукорежисури Міжнародного гуманітарного університету

(підпись)

/Т. М. Каплун/
(прізвище та ініціали)

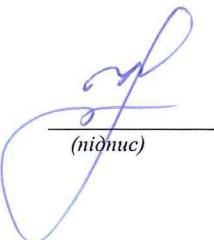
Обговорено на розширеному засіданні кафедри мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін і кафедри музичного мистецтва та звукорежисури

Протокол № 10 від «01» липня 2023 р.

Розглянуто та схвалено Вченю радою Міжнародного гуманітарного університету

Протокол № 7 від «06» липня 2023 р.

Декан факультету мистецтва і дизайну

(підпись)

/Н. В. Кравець/
(прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ.....	4
ЗМІСТ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ.....	8
ПЕРЕЛИК ПИТАНЬ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ	11
ДОСЛІДНИЦЬКА ПРОПОЗИЦІЯ: методичні рекомендації.....	13
РЕКОМЕНДОВА ЛІТЕРАТУРА.....	15
ДОДАТКИ.....	20

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма вступного випробування для здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальністі 034 «Культурологія» укладено відповідно до вимог Міністерства освіти і науки України, закону України від 06 вересня 2014 р. «Про вищу освіту», постанови КМ України від 23 березня 2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» зі змінами та «Положення про підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії» у Міжнародному гуманітарному університеті.

Зміст програми пропонує комплексне, методично-інформаційне забезпечення для підготовки до складання вступного випробування зі спеціальністі 034 «Культурологія», зорієнтованого на аналіз основних світоглядних, методологічних і художньо-естетичних питань у царині культури та культурологічного знання.

Програма вступного випробування для здобуття ступеня доктора філософії за спеціальністю 034 «Культурологія» складається в обсязі стандарту другого (магістерського) рівня вищої освіти, адаптована до умов реалізації з урахуванням різних форм навчання й освітніх технологій та включає знання з таких розділів: історія філософсько-культурологічних навчань, теорія культури, історія культури, основні методологічні напрямки сучасної теорії культури.

Формою вступного випробування є **усний іспит** (включає відповіді на три теоретичні запитання білета та презентацію дослідницької пропозиції), мета якого полягає в оцінюванні теоретико-методологічної підготовки вступника в царині теорії та історії культури та навичок їх використання в науковому дослідженні, а саме:

- ступеня теоретичної підготовки в царині сучасного культурологічного знання, здатності до критичного осмислення явищ сучасної соціокультурної реальності; знання специфіки культурологічного осмислення дійсності;
- здатності опріентуватися в історії філософсько-культурологічної літератури, вміння використовувати першоджерела під час аналізу культурологічних проблем;
- знань основних методологічних підходів у вивченні (пізнанні) культури, уявлень про сучасні методи збереження та освоєння художньо-культурної, культурно-історичної спадщини;

- знань про сутність, закономірності та тенденції розвитку цивілізаційних процесів у сучасному світоустрої;
- уміння розробляти та реалізовувати проекти культурного та гуманітарного спрямування в постіндустріальній культурі;
- уміння ясно формулювати висловлювану думку, аргументовано викладати свої погляди з позиції інкультурації особистості.

КРИТЕРІЙ ОЦІНЮВАННЯ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Завдання вступного іспиту оцінюють за чотирьох бальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно».

Оцінювання відповіді вступника з питань білета здійснюється разом із дослідницькою пропозицією за 100-бальною шкалою за такими критеріями:

- усна відповідь іспиту – максимально 60 балів (20 балів за кожне з трьох запитань білета);
- дослідницька пропозиція – максимально 40 балів.

Оцінка рівня знань	Критерій оцінювання відповіді	Ступінь відповідності критеріям оцінювання
Оцінка «відмінно» 90 - 100	<i>18-20 балів - аргументованість і науковий стиль викладу, вільне володіння професійною термінологією;</i> <i>18-20 балів - повнота і точність відповіді до змісту запитання у білеті;</i> <i>18-20 балів - застосування отриманих знань в оцінюванні та аналізі сучасних культурних процесів;</i> <i>36-40 балів - дослідницька пропозиція.</i>	Повна відповідність зазначеним критеріям. Відповідь демонструє глибоке засвоєння курсу культурології на підставі грунтовного знання першоджерел і додаткової літератури. Вступник вільно орієнтується в культурологічній проблематиці, володіє аргументацією власного ставлення до альтернативних поглядів з питання квітка, надає вичерпні відповіді на всі додаткові запитання. Дослідницька пропозиція відповідає вимогам оформлення та змісту написання робіт даного рівня.

<p>Оцінка «добре»</p> <p>70 – 89 балів</p>	<p>15-18 балів - достатня відповідність змісту запитання у квитку;</p> <p>15-18 балів - володіння професійною термінологією є недосконалими;</p> <p>15-18 балів - присутнє застосування отриманих знань в оцінці та аналізі сучасних культурних процесів але виявлено недостатність у самостійності суджень;</p> <p>25-35 балів - дослідницька пропозиція.</p>	<p>Відповідь вступника свідчить про усталені знання програмного матеріалу, що показує наявність упорядкованих, міцних знань та передбачених навчальною програмою, але присутні незначні помилки під час наведення аргументації, посилання на літературу та інші теоретичні концепції, що впливають на логіку висновків під час відповіді на питання білету. Дослідницька пропозиція відповідає вимогам оформлення та написання робіт цього рівня, але потребує деяких пояснень.</p>
<p>Оцінка «задовільно»</p> <p>50 – 69 балів</p>	<p>10-15 балів - зміст питання у квитку розкрито частково;</p> <p>10-15 балів - аргументованість і науковий стиль викладу практично відсутні;</p> <p>10-15 балів - невільне володіння професійною термінологією, вміння відстоювати свою точку зору має фрагментарний характер;</p> <p>20-24 балів - дослідницька пропозиція.</p>	<p>Вступник засвоїв знання в межах навчальної програми. Зміст відповіді, аргументи та висновки відповіді є необґрунтованими. Дослідницька пропозиція частково відповідає вимогам оформлення та змісту робіт даного рівня.</p>
<p>Оцінка «нездовільно»</p> <p>менше 50 балів</p>	<p>5-10 балів - невідповідність змісту запитання у квитку;</p> <p>5-10 балів - нездатність аргументовано та логічно викласти основний матеріал;</p> <p>5-10 балів - слабке володіння професійною термінологією;</p> <p>10-19 балів - дослідницька пропозиція.</p>	<p>Відповідь має безсистемний і помилковий характер. Вступник не орієнтується в основних питаннях культурологічного знання, припускається помилок у визначені термінів. Дослідницька пропозиція не відповідає вимогам оформлення та змісту робіт даного рівня.</p>

Перерахунок оцінок зі 100-балльної системи на 4-балльну та на ECTS здійснюється за наступною схемою:

Оцінка за шкалою ECTS	Загальний бал з іспиту	Оцінка за 5-балльною системою
A	90 - 100	5 (відмінно)
B	80 - 89	4 (добре)
C	70 - 79	4 (добре)
D	60 - 69	3 (задовільно)
E	50 - 59	3 (задовільно)
FX, F	0 - 49	2 (незадовільно)

ЗМІСТ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

ТЕОРІЯ КУЛЬТУРИ.

Місце культурології в структурі сучасного соціогуманітарного знання. Культурологія як інтегрована сфера знання. Завдання культурології як науки. Основні історичні етапи розвитку культурологічного знання. Теоретична культурологія. Прикладна культурологія. Філософія культури. Історія культури як напрям культурології. Структурна антропологія. Структурна лінгвістика. Соціологія культури. Психологія культури. Соціальна та культурна антропологія. Семіотика культури. Категорії культурології: синхронія, діахронія, масова культура, елітарна культура, цивілізація, епоха, фольклор, ментальність, традиція.

Предмет і основні завдання прикладної культурології. Основи управління культурними проектами. Менеджмент культури: основні етапи розвитку теорії менеджменту. Особливості арт-менеджменту: його об'єкти, ресурси, механізми, цілі, засоби, стратегії.

Поняття культури. Функції культури: адаптаційна, пізнавальна, аксіологічна, інформаційна, комунікативна, нормативна, гуманістична, людинотворча (соціалізація особистості), виховна, світоглядна. Генеза культури: креаціонізм і теорія еволюції як провідні підходи до питання про виникнення людини.

Методи та методологічні напрями культурологічних досліджень. Історіографічні методи в культурології. Методи етнології та соціальної антропології. Порівняльний метод. Функціональний аналіз. Семіотико-лінгвістичні методи. Еволюціонізм і функціоналізм як історично перші методології дослідження культури.

Типологія культури: тенденції історичних змін культури. Світоглядний, міфологічний, релігійний, науковий типи культур.

Морфологія культури, морфогенез у культурі та його стильові типи: архайка, класика, модернізм, авангард.

Культура та етнос. Антропогенез, етногенез, культурогенез. Історико-регіональна характеристика культури Основні форми культури: «фольклор», «народна культура», «масова культура» і «національна культура».

Причини та основи формування нового етапу розвитку української культури. Основні риси нової української культурної реальності.

Основні культурологічні парадигми: концепції циклічного розвитку;

еволюціоністська теорія культури; антропологічна, або функціональна концепція культури; революційно-демократична, або марксистська теорія культури.

Архетипи культури. Архетип як чинник формування культури. Архетипи національної культури.

Культура як знакова система. Семіотика культури. Механізми породження, сприйняття, інтерпретації, трансляції та збереження артефактів

Знак і символ у культурі. Культура як система символічних форм. Ознаки динаміки культури. Динамічні процеси в культурі: прогрес, регрес, стагнація, криза культури. Моделі соціокультурної динаміки.

Культура і цивілізація. Поняття «цивілізація» в теорії культури. Співвідношення культури і цивілізації.

Структуралістська парадигма культурологічних досліджень. Теоретичні джерела формування структуралізму. Співвідношення синхронного та діахронного підходів у дослідженні культури. Культура як текст. Інтертекстуальність і реконструкція.

Філософія, релігія, мистецтво і наука в системі культурної картини світу. Духовна та матеріальна культура. Основні форми духовної культури.

Мистецтво в контексті культури, об'єкт культурологічного аналізу. Функції мистецтва. Поняття художнього образу та його структура. Види мистецтва як форми художньо-творчої діяльності. Система класифікації видів мистецтва.

Культура та особистість. Культура як реалізація людської творчості, спосіб формування сутнісних сил людини. Інкультуризація та соціалізація. Ментальність як тип культури.

ІСТОРІЯ КУЛЬТУРИ.

Культура первісного суспільства. Міфологія, її сутність і функції. Натуралістичні форми релігії. Розвиток первісного мистецтва. Культура Стародавнього Сходу: розвиток науки і мистецтва. Культура Стародавнього Єгипту. Стародавній Китай. Стародавня Індія.

Антична культура. Поліс як основна форма соціального буття архаїчної Греції. Космоцентрізм. Співвідношення філософії, міфології та науки. Давньогрецька культура як генотип європейської культури. Культура Стародавнього Риму: специфіка формування, основні риси. Еволюція політичної системи Риму: від республіки до імперії. "Римська ідея" (політична

влада над світом) як соціокультурна домінанта.

Культура європейського Середньовіччя. Народження Нової Європи. Теоцентризм, креаціонізм. Християнське вчення про людину. Субкультури середньовіччя: феодальна, народна, лицарська, бургсрська, чернеча. Характерні продукти культури зрілого середньовіччя: місто, університет, ремісничий цех, чернечий орден. Романська та Готична епохи.

Державність Візантії та спадщина Риму. Візантійське християнство. Духовні та світські компоненти культури: богослов'я, філософія, природознавство, історіографія, філологія, риторика, освітня система. Мистецтво і література Візантії. Дихотомія "Схід - Захід" у культурному вимірі.

Особливості арабо-мусульманської середньовічної культури.

Історичні етапи формування української культури.

Культура епохи Відродження. Три етапи культурної реформи Європи XIV-XVI ст.: південний, трансальпійський і північний. Нові тенденції: номіналізм, етатизм, успіхи науки, паростки гуманізму. Перші версії абсолютизму.

Культура Нового часу. Абсолютистські монархії. Раціоналізм і гуманізм. Становлення ранніх форм індустріалізму (капіталізму). Епоха Просвітництва. Деїзм. Формування природничо-наукової картини світу. Успіхи природничих і точних наук: математика, електродинаміка, органічна хімія, агрономія, цитологія, мікробіологія, медицина, дарвінізм. Успіхи гуманітарних і соціальних наук: становлення соціології, психології; розвиток політекономії. Історична школа права. Інтерес до фольклору. Становлення етнографії. Культурна значущість археології та палеографії. Осмислення екзогенних культур: Індія, Китай, Японія. Ідея іrrаціональної першооснови як характерна інтуїція епохи. Експансія музики. Феномен європейського роману. Психологізм та історизм. Пізній романтизм, натурализм, бідермейер. Еклектизм і неостилі.

Модернізм і авангард: взаємодія двох культурних канонів. Модерністська модель світу. Перша світова війна як загальноєвропейська культурна криза. Розпад імперій. Літературний спектр: інтелектуальний роман; психологічний роман; неосимволізм; авангардна література. Художній спектр: кубізм, фовізм, абстрактивізм, футуризм, експресіонізм, дадаїзм, сюрреалізм.

Постмодернізм у сучасній культурі. Характерні риси постмодернізму. Синергетична картина світу. Кризовий стан культури. Масова культура. Співвідношення культури та соціальної реальності.

ПЕРЕЛИК ПИТАНЬ ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

1. Культурологія в системі соціально-гуманітарного знання. Культурологія як науково-теоретична дисципліна.
2. Визначення поняття «культура» в загальноісторичному контексті.
3. Основні аспекти дослідження культури. Культура як об'єкт і предмет дослідження.
4. Методи дослідження історичного розвитку культури.
5. Структура культурологічного знання (філософія культури, історія культури, культурна антропологія, культурпсихологія, соціологія культури, прикладна культурологія).
6. Типологія культури: історико-культурний підхід.
7. Культурні універсалії. Норми та цінності в культурі.
8. Універсальні та етнічні архетипи. Базові архетипи світової міфології. Теорія архетипів.
9. Міф як історико-генетичне ядро культури. Міфологія в сучасному світі.
10. Проблеми історичного діалогу культур. Культура і цивілізація.
11. Провідні концепції походження культури.
12. Морфологія культури.
13. Структура і склад сучасного культурологічного знання.
14. Теоретична та історична культурологія.
15. Поняття «етнос» та «етногенез». Етнічний і національний типи культури.
16. Фольклорні основи світової культури та мистецтва.
17. Міжнаціональна та міжцивілізаційна система зв'язків – вплив, дифузії, міжкультурні агресії.
18. Особистість у світлі культури. Інкультурація та соціалізація особистості.
19. Соціокультурна динаміка. Традиціоналізм і модернізм у сучасній культурі.
20. Дихотомія "Схід - Захід" у культурі.
21. Культурна регіоналістика.
22. Українська ментальність і символи української культури.
23. Мистецтво як основа художньої культури
24. Інформаційні технології та нові способи соціокультурної регуляції в постіндустріальних суспільствах.
25. Повсякденність як об'єкт теоретичних рефлексій.
26. Семіотика культури та семіотичний аналіз культури.
27. Мова як специфічний знаковий спосіб фіксації, збереження, переробки та трансляції культурної інформації
28. Символічність культури.
29. Системи кодування культурної інформації.
30. Релігія в ситуації мультикультуризму.

31. Філософські концепції культури: просвітницькі концепції, культурологічні школи, еволюційні концепції.
32. Моральні аспекти глобальних проблем сучасної цивілізації та культури.
33. Музичне мистецтво як феномен художньої культури.
34. Історична феноменологія сценічного мистецтва.
35. Образотворче мистецтво як складова історії та теорії світової культури.
36. Кіно як синтетичний вид мистецтва.
37. Культурні епохи: загальні поняття та концепції.
38. Культурно-цивілізаційні системи Стародавнього Сходу.
39. Антична культура: від періоду архаїчної до епохи Римської республіки.
40. Культура християнського середньовіччя: католицька і православна концепції культури.
41. Джерела формування української культури. Культурогенез давніх слов'ян.
42. Культура Київської Русі. Язичництво та християнство.
43. Культура Відродження. Етапи культурної реформи Європи.
44. Становлення культури Нового часу. Художні стилі та напрями.
45. Культура епохи Просвітництва.
46. Культура XIX століття: філософія, наука, література, мистецтво.
47. Культура і мистецтво XX ст. Різноманіття стилів, напрямів, течій.
48. Модернізаційні та постмодернізаційні процеси в сучасній культурі.
49. Десекуляризація культури Постмодерну.
50. Українська культура в XIV - першій половині XVII століття.
51. Українська баркова культура та її особливості.
52. Українська культура в XIX столітті.
53. Культура України на рубежі XX-XXI ст.
54. Феномен української культури: сучасні тенденції розвитку.
55. Індивідуалізм як творчий елемент і результат розвитку американської культури.
56. Арабо-мусульманський культурний регіон.
57. Основні історичні, расові та культурні чинники культуротворчого процесу в Латинській Америці.
58. Культурні основи індійської культури.
59. Китай як базова культура далекосхідного культурного регіону.
60. Соціокультурна комунікація. Сучасна культурна картина світу.

ДОСЛІДНИЦЬКА ПРОПОЗИЦІЯ:
**методичні рекомендації для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня
вищої освіти ступеня доктора філософії**

Презентація дослідницької пропозиції є невід'ємною складовою вступного випробування зі спеціальністі 034 «Культурологія», що передбачена «Порядком прийому на навчання до аспірантури Міжнародного гуманітарного університету у 2023 році» (затверджено рішенням вченої ради протокол №4 від 16.04.2023 р.), зазначеним у Додатку 9.

Вимоги щодо процедури підготовки, презентації та оцінювання дослідницької пропозиції вступників за спеціальністю 034 – Культурологія (ОС «Доктор філософії»):

1. Дослідницька пропозиція за обраною спеціальністю подається вступником (у друкованому та електронному вигляді) разом з іншими документами, передбаченими п. 2 Додатку 9 «Порядку прийому на навчання до аспірантури Міжнародного гуманітарного університету у 2023 році.

2. Презентація дослідницької пропозиції відбувається у формі співбесіди на засіданні предметної екзаменаційної комісії в день вступного іспиту з обраної спеціальності.

3. Дослідницька пропозиція – це авторський науковий текст, у якому обґруntовується тематика майбутнього дисертаційного дослідження, його актуальність, сутність і новизна, стан розробки у вітчизняному та зарубіжному науковому знанні, можливі шляхи розв’язання поставлених завдань.

4. Структурні компоненти дослідницької пропозиції:

- Титульна сторінка, з позначенням теми дослідження (Додаток 1)
- Зміст
- Актуальність теми дослідження (обґруntування запропонованої теми)
- Загальна характеристика стану наукової розробки теми
- Предмет дисертаційного дослідження
- Мета і завдання дослідження
- Методологічні засади дисертаційного дослідження
- Практичне значення очікуваних наукових результатів
- Список літератури (не менш як 20 позицій)

5. Вимоги до оформлення дослідницької пропозиції: обсяг – до 1500 слів українською мовою (5-10 сторінок друкованого тексту), оформлюється як

електронний документ (тип файлу DOCX), Формат А4, шрифт Times New Roman, кегль 14, міжрядковий інтервал 1,5, абзацний відступ 1,25 см, всі поля 2,5 см, редактор Word. Посилання на використані джерела оформлюються у квадратних дужках, де через кому вказується номер джерела та сторінка цитування у даному виданні [4, с. 56].

6. Критерії оцінювання дослідницької пропозиції:

Оцінка «відмінно» (36–40 балів) відповідає наступним вимогам:

- заявлена вступником наукова проблема та її аспекти, що їх пропонується дослідити, є новими та актуальними, представлено грунтовний огляд досліджень, системний аналіз ідей, пов’язаних із заявленою проблемою;
- автор демонструє спроможність формулювати власні аргументовані гіпотези, визначати перспективність теми, а також робити на підставі цього аналізу власні висновки;
- текст дослідницької пропозиції містить усі необхідні компоненти, змістові частини представлені в логічній послідовності, положення не повторюються і не суперечать одне одному, висловлювання підкріплено фактичним матеріалом.

Оцінка «добре» (25–35 балів) відповідає наступним вимогам:

- пропонована у дослідженні проблема не є новою, але вступник представив нові її аспекти або запропонував нові методи дослідження, які раніше для її вивчення не використовувалися, показав особливості свого дослідження;
- аргументування сформульованої проблеми та огляд літератури з її дослідження є послідовним переліком праць із заявленої проблеми з поодинокими коментарями автора;
- структура тексту дослідницької пропозиції логічна, або може не вистачати 1–2 компоненти структури дослідницької пропозиції, також наявні 1–2 випадки логічної незв’язності викладу чи необґрунтованої повторюваності окремих тез;
- є фактологічні помилки.

Оцінка «задовільно» (20–24 балів) відповідає наступним вимогам:

- заявлена проблема, її аспекти, що пропонуються дослідити, методи, за допомогою яких заплановано її вирішувати, не є новими;
- аргументування вибору не наведено;
- огляд літератури є механічним переліком імен та праць дослідників, які стосуються заявленої проблеми;

Оцінка «незадовільно» (10–19 балів) – дослідницька пропозиція не відповідає вимогам оформлення та змісту робіт даного рівня.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Арон Р. Етапи розвитку соціологічної думки / Пер. з фр. Г. Філіпчука. Київ: Юніверс, 2004. 688 с.
2. Баланд'є Ж. Політична антропологія. Київ, 2002.
3. Баррі П. Вступ до теорії : літературознавство та культурологія. Київ, 2008.
4. Блум Г. Західний канон: книги на тлі епох. Київ, 2007.
5. Бокань В. Культурологія: Навчальний посібник. Київ, 2000.
6. Букач В. М. Теорія та історія культури (словник-довідник): навч. посіб. для здобувачів вищої освіти / В. М. Букач, Н. М. Бакланова. Одеса: видавець Букаєв Вадим Вікторович, 2021. 288 с.
7. Бурд'є П. Практичний глузд. Київ, 2003.
8. Вітгенштайн Л. Tractatus logico-philosophicus: Філософські дослідження. Київ, 1995.
9. Гаврюшенко О., Шейко В., Кравченко О. Історія світової культури: навч. посібник. Київ, 2006.
10. Гринишина М. Театральна культура рубежу XIX - XX століть. Київ, 2013.
11. Європейський словник філософій: Лексикон неперекладностей: в 4 т. Київ, 2009–2013.
12. Єрмакова Н. П. Березільська культура: Історія, досвід / ПСМ НАМ України. Київ: Фенікс, 2012. 512 с.
13. Жулинський М. Нація. Культура. Література. Національно-культурні міфи та ідейно-естетичні пошуки української літератури. Київ, 2010.
14. Зонтаг С. «Проти інтерпретації» та інші есе. Львів, 2006.
15. Зотов В. М. Українська та зарубіжна культура. Словник культурологічних термінів: навч. посіб. для вузів / В. М. Зотов, А. В. Клімачова, В. О. Таран; Мін-во освіти і науки України, Запоріз. юрид. ін.-т Дніпропетровськ. держ. ун-ту внутр. справ. Київ: Центр учб. літ., 2009. 262 с.
16. Івашина О. Загальна теорія культури. Київ: ВД «Києво-Могилянська академія», 2008. 215 с.
17. Ідея культури: виклики сучасної цивілізації. / Є. К. Бистрицький, С. В. Пролеєв, Р. В. Кобець, Р. В. Зимовець. Київ, 2003.
18. Історія світової культури. Культурні регіони: Навч. посібник / Під ред Л. Левчук. Київ: Либідь, 2000.
19. Історія світової культури: Навч. посіб. / Керівник авт.колективу Л. Т. Левчук. 3-те вид., переробл. і доп. Київ: Центр учебової літератури, 2010. 400 с.
20. Історія української культури. У 5 томах. Київ: Наукова думка, 2001–2005.
21. Клековкін О. Ю. Мистецтво: Методологія дослідження: Методичний посібник / Інститут проблем сучасного мистецтва Національної академії мистецтв України. Київ: Фенікс, 2017. 144 с.

22. Кравець С. Еволюційна теорія в британо-американській культурній антропології. Тернопіль: ТзОВ «Видавництво Астон», 2009.
23. Кравченко О. Контратверсійність наукової репрезентації ідеї культурології. *Вісник ХДАК*. 2010. Вип. 30.
24. Криволапов М. О. Про мистецтво та художню критику України ХХ століття: Вибрані статті різних років. Кн. I: Формування та розвиток національної мистецької школи і мистецтвознавчої науки в Україні ХХ століття / ПСМ АМУ. Київ: Видавничий дім А+С, 2006. 268 с.: іл.
25. Культурологія: теорія та історія культури : навч. посіб. рек. МОН України / за ред. І. І. Тюременко. Київ: ЦУЛ, 2010. 370 с.
26. Культурологія. Українська та зарубіжна культура: навч. посібник / за ред. М. М. Заковича. Київ: Знання, 2010. 592 с.
27. Основи культурології: Навч. посіб. / За ред. Л. О. Сандюк та Н. В. Щубелки. Київ : Центр учебової літератури, 2012. 400 с.
28. Паразонський Б. О. Методологічні аспекти культурології. Культурологія. Навчальний посібник. Упорядники О. Погорілий, М. Собуцький. Київ, 2003.
29. Скокова Л. Культурні практики в сучасному суспільстві: теоретичні підходи та емпіричні виміри. Київ: Інститут соціології НАН України, 2018. 334 с.
30. Смирна Л. В. Століття нонконформізму в українському візуальному мистецтві: Монографія / Ін-т проблем сучасного мистецтва НАМ України.
31. Уманцев Ф. С. Мистецтво давньої України. Історичний нарис. Київ: Либідь, 2002.
32. Феномен української культури: методологічні засади осмислення. Київ: Фенікс, 1996.
33. Флорида Р. Криза урбанізму: Чому міста роблять нас нещасними / пер. з анг. Київ : Наш формат, 2019. 320 с.
34. Чорненький Я. Я. Культурологія. Теорія. Практика. Самостійна робота. Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 392 с.
35. Шейко В. Культурологія: навч. посіб. / В. Шейко, Ю. Богуцький, Е. Германова де Діас. Київ, 2012.
36. Шейко В. М. Культурологія: навч. посіб. рек. МОНМСУ / В. М. Шейко, Ю. П. Богуцький, Е. В. Германова. Київ: Знання, 2012. 494 с.
37. Шейко В. Морфологія компаративістської культурології та діалог культур. *Культура України*. 2016. Вип. 52.
38. Шейко В., Богуцький Ю., Кушнаренко Н. Наукова творчість у галузі культурології і мистецтвознавства: навч. посібник. Харків, 2016.
39. Юдкін-Ріпун І. Феноменологія культури як методологія інтерпретації. Київ: Інститут культурології НАМ України, 2020. 335 с.
40. A Dictionary of Cultural and Critical Theory / Second Edi-tion. Ed. by Michael Payne, Jessica Rae Barbera. Blackwell Pub-li-shing Ltd, 2010.

Додаткова література

1. Громадянське суспільство в сучасній Україні: специфіка становлення, тенденції розвитку. Київ, 2006.
2. Білорус О. Г. Глобалізація і національна стратегія України. Київ, 2001.
3. Веселовська Г. І. Український театральний авангард / ПСМ НАМ України. Київ: Фенікс, 2010. 368 с.: 16 л. вкл.
4. Вишеславський Г. А. Contemporary art України – від андеграунду до мейнстріму; Ін-т проблем сучас. мистец. НАМ України. Київ: ПСМ НАМ України, 2020. 256 с.: іл.
5. Грааф Р. де. Рейнір де. Чотири стіни та дах. Складна природа простої професії. Київ: КЕНЕКШЕНС, 2019. 448 с.
6. Дельеж Р. Нариси з історії антропології. Школи. Автори. Теорії. Київ, 2008.
7. Зубавіна І. Екранна культура: засоби моделювання художньої реальності (час і простір у кінематографі). Київ, 2006.
8. Ісаєвич Я. Україна давня і нова. Народ, релігія, культура. Київ: Либідь, 2002.
9. Історія української культури / За заг. ред. І. Крип'якевича. Київ: Либідь, 2000. 651 с.
10. Історія української культури: словник термінів і персоналій / за ред.: Л. В. Анучиної, О. А. Стасовської, О. В. Уманець. Харків: Право, 2012. 238 с.
11. Кияновська Л. Галицька музична культура XIX - XX століття. Чернівці, 2007.
12. Кияновська Л. Українська музична культура. Львів, 2009.
13. Клековкін О. Історіографія театру: Напрями. Школи. Методи. Постаті: навч. посібн. Київ, 2017.
14. Ковальчук О. В. Сценографічна практика у просторі ХХ століття: київські реалії; ПСМ НАМ України. Київ: Видавництво «Фенікс», 2019. 272 с.: іл. 34.
15. Копиця М. Епістологія в лабіrintах музичної історії. Київ, 2008.
16. Кравченко О. Культурологія у вимірах традицій академічної наук. *Культура України*. 2013. Вип. 42.
17. Кравченко О. Наукова культурологія в Україні. *Культура України*. 2013. Вип. 41.
18. Кравченко О. Теоретична реплікація культурології у вітчизняному освітньому дискурсі. *Культура України*. 2010. Вип. 30.
19. Леш С. Соціологія постмодернізму / пер. з англ. Ю. Олійнік. Львів: Кальварія, 2003.
20. Шевчук В. Муза Роксоланська. Українська література XVI-XVIII століття: у 2 кн. Київ: Либідь, 2005.
21. Нариси з історії театрального мистецтва України XX ст. Київ, 2006.

22. Нариси з історії українського дизайну ХХ століття: Збірник статей / ПСМ НАМ України; за заг. ред. акад. М. І. Яковлєва; Редкол.: В. Д. Сидоренко (голова), А. О. Пучков, О. В. Сіткарьова та ін. Київ: Фенікс, 2012. 256 с.: іл.
23. Нариси української популярної культури / За ред. Олександра Гриценка. Київ: УЦКД, 1998. 760 с.
24. Ортега-і-Гасет Х. Бунт мас. *Виbrane твори*. Київ: Основи, 1994. 420 с.
25. Папанек В. Дизайн для реального світу: Екологія людства та соціальні зміни /пер. з англ. Київ: ArtHuss, 2020. 448 с.
26. Попович М. Червоне століття. Київ, 2007.
27. Ілюстрована енциклопедія України. Київ, 2009.
28. Філософія свободи. Київ, 2018.
29. Протас М. Мистецтво посткультури: тенденції, ризики, перспективи; Ін-т проблем сучас. мистец. НАМ України. Київ: ПСМ НАМ України, 2020. 432 с.
30. Сидоренко В. Д. Візуальне мистецтво від авангардних зрушень до новітніх спрямувань: Розвиток візуального мистецтва України ХХ–ХХІ століть / ПСМ АМУ. Київ: ВХ [студіо], 2008. 188 с.: іл.
31. Шейко В. М. Історія української культури: навч. посібник. Київ: Знання, 2012. 272 с.
32. Шейко В., Тишевська Л. Історія української культури: навч. посібник. Київ, 2006.
33. Bachmann-Medick D. Cultural Turns: New Orientations in the Study of Culture. B., 2016.
34. Berry K. S. The Dramatic Arts and Cultural Studies: Acting against The Grain. 2000.
35. Carlson M. Performans. Warszawa, 2007.
36. Key Concepts in Communication and Cultural Studies / Se-cond Edition, Tim O'Sullivan, John Hartley, Danny Saunders, Martin Montgomery, and John Fiske. L., N. Y., 1994.
37. Key Concepts in Theatre / Drama Education / Ed. by Shifra Schonmann. Rotterdam, Boston, Taipei, 2011.
38. Miller T. A Companion to Cultural Studies. Malden, 2001.
39. Research Methods for Cultural Studies / Ed. by Michael Pic-ke-ring. Edinburgh University Press, 2008.
40. Schechner R. Performance Theory / Revised and Expanded edition with a new preface by the author. L.; N. Y., 2003.

Інформаційні ресурси

1. Нові підходи до історіописання / упоряд. Берк П. Київ: Ніка-Центр, 2010. URL: 638 с.
https://chtyvo.org.ua/authors/Berk_Piter/Novi_pidkhody_do_istoriopysannia/

2. Василенко І. Архетипи і коди політичної культури. URL:
<http://biblio.royalwebhosting.net/arhetipyi-kodyi-politicheskoy-20083.html>
3. Теорія та історія світової і вітчизняної культури: Підручник / Горбач Н. Я; Гелей С. Д., Російська З. П. та ін. Львів: Каменяр. 1992, 166 с. URL:
https://eduknigi.com/kulturologiya_view.php?id=1

Додаток 1

МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет мистецтва і дизайну
Кафедра мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін

ДОСЛІДНИЦЬКА ПРОПОЗИЦІЯ
за темою майбутнього дисертаційного дослідження
зі спеціальності 034 – Культурологія

«_____»

(тема майбутнього дисертаційного дослідження)

**Виконав вступник
до аспірантури:**

_____ (підпис) _____ (прізвище та ініціали)

«_____»
(оцінка)

Перевірив: _____
(науковий ступінь, звання, прізвище викладача)

_____ (дата) _____ (підпис)

МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

65009, м. Одеса, Фонтанська дорога, 33

Освітньо-кваліфікаційний рівень (освітній рівень) Доктор філософії

Напрям підготовки (спеціальність) 034-Культурологія

Вступний іспит

Навчальна дисципліна – Спеціальність

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ № 2

1. Типологія культури: історико-культурний підхід.
2. Культура Відродження. Етапи культурної реформи Європи.
3. Українська барокова культура та її особливості.
4. Співбесіда щодо дослідницької пропозиції за темою майбутнього дисертаційного дослідження.

Затверджено на засіданні кафедри кафедри мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін, кафедри музичного мистецтва та звукорежисури,
протокол №10 від « 01» липня 2023 р.

Голова екзаменаційної комісії _____ / _____ /
(*підпис*)

Екзаменатор _____ / _____ /
(*підпис*)

Екзаменатор _____ / _____ /
(*підпис*)